

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

1

בפני כב' השופט יחזקאל הראל

התובע עופר ליברטי

ע"י ב"כ עו"ד ד. לרר ואח'

נגד

הנתבעות

1. פרץ קומפרסורים בע"מ
2. מגדל - חברה לביטוח בע"מ
- ע"י ב"כ עוה"ד א. רוטקופף

נגד

הצד השלישי

1. ה.ה. משקיעים (ראשל"צ) בע"מ
2. הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ
- ע"י ב"כ עו"ד אהוד שטיין ואח'

נגד

הצדדים הרביעיים

1. פרץ קומפרסורים בע"מ
2. מגדל חברה לביטוח בע"מ
- ע"י ב"כ עוה"ד א. רוטקופף

2

3

פסק דין

4

5

מבוא

6

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

- 1 לפני תביעת התובע, יליד 15.4.69 בנין נוקי גוף שגורמו לו בתאונה שאירעה ביום
- 2 1.7.02 (להלן "התאונה").
- 3
- 4 התביעה הוגשה כנגד הנתבעת 1 – מעבידתו של התובע (להלן: "הנתבעת") וכנגד
- 5 הנתבעת 2 – מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "מגדל") מבטחת אחריותה של
- 6 הנתבעת על פי פוליסת חבות מעבידים שהייתה בתוקף במועד התאונה (להלן:
- 7 "פוליסת מגדל"). (הנתבעת ומגדל תקראנה להלן יחדיו: "הנתבעות").
- 8
- 9 הנתבעות הגישו הודעה לצד שלישי כנגד הה. משקיעים (ראשלי"צ) בע"מ (להלן:
- 10 "המזמינה") בעיה על פי פקודת הנויקין בוגין אחריותה הנטענת לקרות התאונה
- 11 וכנגד הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הכשרת הישוב חברה לביטוח")
- 12 מבטחת אחריותה של המזמינה על פי פוליסת אחריות כלפי צד שלישי/ביטוח
- 13 קבלנים/ביטוח חבות מעבידים (להלן: "פוליסת הכשרת הישוב") שעפ"י הנטען
- 14 הייתה בתוקף במועד התאונה. הנתבעת ומגדל טענו כי פוליסת הכשרת הישוב בטחה
- 15 הן את המזמינה והן את הנתבעת וכי עסקינן בביטוח כפל.
- 16
- 17 המזמינה והכשרת הישוב חברה לביטוח הגישו הודעה לצד רביעי כנגד הנתבעת
- 18 ומגדל בוגין אחריותה הנויקית של הנתבעת לקרות התאונה וכנגד מגדל בטענה כי
- 19 המזמינה בוטחה אף היא בפוליסת מגדל וכי עסקינן בביטוח כפל.
- 20
- 21 התאונה אירעה בקניון "שופ איץ" (להלן: "הקניון") במהלך עבודות שבוצעו במקום
- 22 על ידי הנתבעת ועל פי בקשת המזמינה שהינה הבעלים והמחזיקה של הקניון.
- 23
- 24 המזמינה והכשרת הישוב הגישו הודעה (מתוקנת) לצד רביעי כנגד המעבידה בטענה
- 25 כי האחרונה אחראית לקרות התאונה וכנגד מגדל בטענה כי בטחה את המזמינה
- 26 בפוליסת "עבודות קבלניות" וכן כי עליה לפצותן בהתאם לכללי כפל הביטוח.
- 27 ההודעה לצד רביעי הוגשה כנגד מגדל גם כמי שבטחה בפוליסת מגדל את אחריותן
- 28 של המעבידה והמזמינה.
- 29
- 30 פסק הדין ניתן לאחר ששמעתי בישיבות יום 24.11.09 ו- 4.2.10 את העדויות
- 31 בדלקמן:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

1 עדי התובע התובע בעצמו וזר דוד מיסטר מיפקח עבודה במשרד העבודה והרווחה
2 (להלן "המיפקח")
3 ראיות הנתבעות מנהל המעבידה זר יצחק פרץ (להלן "המנהל") והאקטואר זר
4 גד שפירא.
5 ראיות המזמינה והכשרת הישוב זר דב בוריס סמיט – מנהל אחזקה ובנייה אצל
6 חברת הכשרת הישוב בישראל בע"מ שהינה חברת "האם" של המזמינה (להלן "זר
7 סמיט").
8 בתום ישיבת יום 4.2.10 שמעתי את סיכומיהם של ב"כ בעלי הדין.
9 כן קראתי בעיון את חוות דעת המומחים הרפואיים מטעם הצדדים, חוות דעתם של
10 זר משה קציץ מטעם התובע ושל זר בעז מוגילבקין מטעם הנתבעות והמסמכים
11 שהוגשו ע"י הצדדים.
12

13 8. כל ההדגשות להלן אינן מופיעות במקור אלא אם יאמר אחרת.
14

דיון

החבות

15
16
17
18
19 9. כאמור, בזמנים הרלבנטיים לתביעה זו, המזמינה החזיקה והפעילה את הקניון
20 המזמינה החליטה על ביצוע עבודות שיפוץ בקניון. העבודות היו אמורות לכלול
21 עבודות הריסה (להלן "עבודות הריסה") ולאחר סיומן היו אמורות להתבצע
22 עבודות "שיקום ושידרוג" (להלן "עבודות השיקום"). עבודות הריסה הוזמנו
23 מהנתבעת. בין הצדדים נחתם הסכם מיום 25.6.02 בו הוסכם על ביצוע ע"י הנתבעת
24 (להלן "ההסכם"). (תצהירו וחקירתו הנגדית של סמיט).
25
26 10. בכוונת המזמינה היה לבצע, באמצעות קבלני משנה נוספים, את עבודות השיקום
27 שכאמור היו אמורות להתבצע בתום עבודות הריסה. אולם, בסופו של יום מסיבות
28 שלא הובררו די צורכן, חזרה בה המזמינה מכוונתה ועבודות השיקום לא בוצעו
29 משביע - כל שבוצע הינו עבודות הריסה בלבד (חקירתו הנגדית של סמיט).
30

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

16. התובע עלה לקונה הראשונה של הקניון, משם ירד במדרגות כמטר אחד והחל בחיתוכן באמצעות ברנר (מבשיר ריתוך). במהלך החיתוך בדק התובע את יציבות המדרגות ומשלא נעו ממוקומן המשיך בחיתוך. תוך כדי כך, קרסו המדרגות ביחד עם התובע על הצפת הקומה הראשונה. כתוצאה מהנפילה נפגע התובע בחלקים שונים בגופו.
17. דו"ח המפקח הוכן על בסיס הודעת התובע למפקח שנמסרה כשבועיים ימים לאחר קרות התאונה. המפקח מצא כי העבודה בוצעה ללא השגחת מנהל עבודה מוסמך אשר דבר מינויו, אם בכלל, לא דווח למשרד העבודה. מצב המדרגות לא נבדק על ידי מנהל עבודה לצורך אבטחתן; לא הומצאה תוכנית המדרגות ולא ידוע היה באיזו שיטה הן מחוברות לרצפת הקניון. החיתוך בוצע בגובה של 6 מ' ללא אבטחת המדרגות מפני נפילה; התובע לא אובטח באמצעות חגורת בטיחות.
18. כאמור, בחקירתו הנגדית של המפקח הוברר כי השתית את מסקנותיו על הודעת התובע. ברם, הדו"ח הועמד לרשות הנתבעות עוד לפני מסי שנים והן לא עשו כל ניסיון לסותרו, לדגומא, כאמור, לא זיכנו לעדות את האח או את העובד הנוסף הוז שלטענת התובע מסרו לו כי המדרגות מחוברות לרצפת הקניון, לא עשו כל ניסיון לזמן עובד מעובדי הנתבעת כדי לבסס את טענתן כי התובע היה תחת השפעת סמים בעת קרות התאונה ואו כי סופקה לו חגורת בטיחות ובעיקר לא סתרו את הקביעה העובדתית לפיה לא מונה מנהל עבודה ולא נמסרה הודעה למשרד העבודה על דבר מינויו. כפי שעל מבצע הבניה היה לעשות. כך גם יכלה הנתבעת לסתור את טענת המפקח כי לא מסרה הודעה בכתב על דבר נסיבות אירוע התאונה כפי שנכתב בדו"ח.
19. לאור האמור לעיל, שוכנעתי כי התאונה אכן אירעה בנסיבות המתוארות על ידי התובע ואשר קיבלו חיזוק מהודעה שמסר למפקח כשבועיים ימים לאחר קרות התאונה. חיזוק נוסף מצאתי בדו"ח המפקח. על אף המשקל המופחת שניתן לו, וכן ביישום ההלכה בדבר הימנעות מהכאת עדום הפועלת לחובת הנתבעות.
20. לאור האמור לעיל, האחריות לקרות התאונה כלפי התובע מוטלת על הנתבעת בהיותה מעבידתו של התובע שלא דאגה להבטיח את תנאי עבודתו ובטיחותו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

1 21. טענת הנתבעת כי התובע היה נתון תחת השפעת סמים לא הוכחה כלל ועיקר. לסוגיה
2 זו אתייחס בהמשך ביתר הרחבה במסגרת הדין בשיעור הנזק.

3
4 22. איני סבור כי יש להטיל על התובע רשלנות תורטת בעקבות התאונה שכן לא נסתרה
5 טענתו בדבר המידע שנמסר לו על ידי האח והעובד נוסף. זאת ועוד, בדברי התובע
6 בהודעתו למופקח: "... קיבלתי רק כובע מגן והתחלתי לעבוד בגלל שאחרת הם היו
7 שולחים אותי הביתה".

8
9 23. לסיכום: הנתבעת חבה בחבות מלא כלפי התובע לקרות התאונה.

10
11 האם על המזמינה לשפות את הנתבעת?

12
13 מי הינה "מבצע הבניה"?

14
15 24. הצדדים הצהירו בהסכם כי "מובהר במפורש כי הקבלן (הנתבעת - ה.א.) אחראי,
16 במהלך כל תקופת העבודה, לבטיחות האתר ובאחריותו לעמוד בכל דרישות החוק
17 הרלבנטיות". עסקינן בהצהרה דקלרטיבית שאין די בה כדי להטיל על הנתבעת
18 חבות מעבר לחבות המוטלת עליה על פי דין ואין בה התחייבות לשיפוי המזמינה בגין
19 חבות שתוטל עליה.

20
21 25. אין חולק, כפי שעלה מחקירתו הנגדית של מר סמיט, כי המזמינה לא פיקחה על
22 ביצוע עבודות ההריסה וכי סמכה את ידיה על ניסיונה ומקצועיותה של הנתבעת
23 אותה הכירה מהתקשרויות קודמות ביניהן.

24
25 26. לטענת הנתבעת, המזמינה הינה מזמיין ויזם העבודה ובהתאם לפקודת הבטיחות
26 היתר הבניה ותנאיו הינה משמשת כקבץ ראשי כמשמעות מונח זה בתקנות
27 הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), תשמ"ח - 1988 (להלן: "התקנות").

28
29 27. כן טוענת הנתבעת כי "... במפרט הנדון הוכן מפרט עבודה על ידי אדריכל מטעם
30 הצד השלישי ואין ספק שבמסגרת המפרט ותוכנית העבודה הורה האדריכל, או

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

- 1 היה עליו להורות, כיצד לבצע פירוק בטוח של המדרגות. בנוסף, מדובר בנכס שהוא
 2 בבעלות צד ג' שהזמין את העבודה ועובדיה במקרקעין שלו וחלה עליו האחריות
 3 לדאוג לביטחונם". מוסיפות וטוענות הנתבעות כי המזמינה, שנציגים מטעמה נכחו
 4 לכל אורך ביצוע העבודה, הייתה אמורה לפקח על העבודות, אולם הפקירה את
 5 ביצוען בידי הנתבעת לאחר שלדברי מר סמיט לא מצאה כל צורך לפקח עליהן.
 6
- 7 28. לטענת המזמינה, משכל עבודות ההריסה בוצעו על ידי הנתבעת ולא בוצעו ואף לא
 8 הוזמנו מיקבלנים נוספים עבודות השיקום – הנתבעת הינה הקבלן הראשי. המזמינה
 9 נסמכת בעניין זה על ע"א 3805/01 דואני נ' מלחי (27.4.03).
 10
- 11 29. כאמור, בסופו של יום המזמינה לא ביצעה את עבודות השיקום שהיה בכוונתה לבצע
 12 ואשר הצריכו היתר בנייה בהרשויות. ההיתר לא הוגש כראיה על ידי מי מהצדדים,
 13 אך אין חולק כי המזמינה התכוונה לבצע ולהשלים את ביצוע עבודות השיקום.
 14 לדברי מר סמיט היו קשיים בקבלת היתר הבנייה לביצוען.
 15
- 16 30. לכאורה, הצדק עם המזמינה, אולם, אין דעתי כדעתה.
 17
- 18 31. בע"א 878/06 דב טרויהפט נ' דוד עטיה ואח' (4.1.09) (למען הגילוי הנאות אומר כי
 19 התובע, דוד עטיה, יוצג על ידי במרבית ההליכים בבית המשפט המחוזי עד למינוי
 20 לכהונת שופט).
 21
- 22 32. בפס"ד עטיה נדונה, בין היתר, אחריות המזמין והקבלן שהיה מעבידו של התובע
 23 לקרות התאונה. בימ"ש קמא שדן בתחילה בשאלת החבות ונתן פס"ד חלקי בשאלה
 24 זו (ת.א 3145/98 (בי"ש) עטיה דוד נ' רווח ואח', 5.12.02) קבע כי המזמין התכוון
 25 לבנות מבנה בן שתי קומות וכי שבר את שירותיו של המעביד בלבד לביצוע הקמת
 26 השלד בלבד. כן נקבע כי היה בכוונת המזמין, לאחר סיום הקמת השלד ע"י המעביד,
 27 להתקשר עם בעלי מקצוע נוספים לשם השלמת הקמת המבנה. (ביהמ"ש המחוזי
 28 דחה את טענת המזמין כי התכוון להתקשר בהמשך עם המעביד לביצוע השלמת
 29 הקמת המבנה. יוזכר כי במקרה שבפנינו לטענת המזמינה התכוונה להתקשר עם
 30 בעלי מקצוע אחרים).
 31

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

- 1 במהלך הקמת השלד התמוטט הפיגום עליו ניצב העובד. בית המשפט הניחזי הטיל
 2 את החבות על הקבלן, המזמין והמפקח העליון אשר שלושתם נתבעו ע"י התובע
 3 המזמין והמפקח הגישו ערעורים. בין היתר, בגין חיובם
 4
- 5 34. בית המשפט העליון נדרש לערעורים ותוך התייחסות לטענות המזמין קבע כדלקמן:
 6 "בנסיבות ענייננו, התקשר טרויהפט עם רווח לשם בניית שלד הבניין בלבד. כך
 7 עולה מן ההסכם שנחתם בין השניים, מיום 29.12.1995... בו צויין כי "הקבלן
 8 מתחייב לבצע את העבודה לפי תכנית אדריכלות + קונסטרוקציה דהיינו בניית כל
 9 השלד כולל כל החומרים הנדרשים לבניה לפי התוכנית". כך גם נקבע על ידי בית
 10 המשפט קמא. אין מקום להתערב בקביעה עובדתית זו, על אף ניסיונו של טרויהפט
 11 לטעון כי התכוון לשכור את שירותיו של רווח גם ליתר שלבי הבנייה, אלא שמטעמי
 12 תקציב שכר אותו, בשלב ראשון, לביצוע עבודות השלד בלבד. בנסיבות אלה, חלה
 13 תקנה 6(ג) לתקנות הבטיחות בעבודה, ולפיה חלות החובות המוטלות על "מבצע
 14 הבניה" על המזמין, קרי על טרויהפט (ראו: ע"א 655/80 מפעלי קרור בצפון בע"מ
 15 נ' מרציאנו, פ"ד לו(2) 592 (1982); קונפינו, עמ' 247-246). קביעה זו מתיישבת גם
 16 עם התכלית שביסוד התקנה, כפי שעמד עליה כבוד השופט ריבלין, ולפיה יש
 17 להבטיח כי זהותו של הגורם האחראי תהא ברורה וידועה מראש - למו תחילת
 18 מלאכת הבניה". (סי' 63 החוות דעתו של כבוד השופט דנציגר שאומצה ע"י שאר חברי
 19 ההרכב)
 20
- 21 35. אכנס. המפקח בתובענה דן מוצא כי "מבצע הבנייה" הינה הנתבעת אולם אינו סבור
 22 כמותו משחמוזנינה התכוונה להמשיך בביצוע עבודות השיפוץ באמצעות קבלנים
 23 אחרים – היא זו שאמורה לשמש כגורם היחיד האחראי לביצוע העבודות על
 24 הבדיקה ההתכצא בעת קרות התאונה ולא בדועבד בחלוף זמן לכשטסתבר כי אין
 25 בכוננת המזמין להמשיך בביצוע העבודות. כל שיש לבדוק במועד התאונה הינו אך
 26 ורק האם מי שבצע את העבודה בעת התאונה היה אמור להשלים את כל שאר
 27 העבודות העתידיות. או שבכוננת המזמין היה להזמין מבעלי מוקצוע אחרים. עסקינן
 28 בשאלה שהתשובה העובדתית לה צריכה להיות ברורה וקלה להכרעה על מנת שלא
 29 יהיה צורך "לחפש" גורם אחר אחראי מבין כמה גורמים. על מנת להמיס את דעת
 30 המזמין אסתפק באמירה כי אין בפס"ד עטיה התייחסות לשאלה האם לאחר סיום
 31 בניית השלד הושלמה הקמת המבנה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

- 1
- 2 36. לאור האמור לעיל- החובות המוטלות על "מבצע הבניה" מוטלות על מוזמין העבודה
- 3 קרי המזמינה, כפי שנקבע בסעיף 6 (ג) לתקנות הבטיחות. במקרה דנן, לא מונה מנהל
- 4 עבודה, וגם אם לכאורה שימש האח במנהל עבודה, הרי שלא הוכח כי הינו בעל
- 5 הכשירות להתמנות כמנהל עבודה ומוכל מקום, הודעה על דבר מינויו לא נמסרה
- 6 ומשכך הופרה הוראת התקנה.
- 7
- 8 37. כזכור, נקבע בהסכם כי הנתבעת אחראית לבטיחות באתר ובכך לכאורה המזמינה
- 9 "פטרתי" את עצמה מחבותה על כי תקנות הבטיחות. סעיף 6(ד) לתקנות מורה כי לא
- 10 יראו את המוזמין כמבצע הבניה ".... אם קיבל אחד הקבלנים הראשיים על עצמו
- 11 את האחריות הכוללת לביצוע הוראות תקנות אלה, אישר זאת בכתב ושלח הודעה
- 12 על המינוי, כאמור בתקנה 2 למפקח העבודה האזורי שבאזורו מתבצעת העבודה".
- 13 המזמינה אינה יכולה להיוושע מהפטור שנקבע בס"ס (ד) לס' 6 שכן לא נשחחה
- 14 הודעה למשרד העבודה בדבר מינוי מנהל עבודה באתר. יוזכר כי תקנה 2 לתקנות
- 15 הבטיחות מורה כי מבצע הבניה אחראי שכל עבודת בניה תתבצע בהנהלתו הישירה
- 16 והמתמדת של מנהל עבודה שמונה על ידיו וכי הודעה בדבר מינויו נמסרה מבעוד
- 17 מועד למשרד העבודה.
- 18
- 19 38. לסיכום - המזמינה הינה מבצע הבניה כהגדרתו בתקנות הבטיחות ועליה מוטלות
- 20 החובות הקבועות בהן.
- 21
- 22 חלוקת החבות בין הנתבעת למוזמינה
- 23
- 24 39. באשר לחלוקת החבות בין הנתבעת למוזמינה, בין לבין עצמן - המזמינה נערה את
- 25 חוצנה מכל אחריות למתרחש במהלך עבודות ההריסה ולא סברה כי עליה לפקח על
- 26 ביצוען, ככל שהדבר נוגע לתנאי הבטיחות. הנתבעת הפרה את חובותיה בדבר מינוי
- 27 מנהל עבודה, אולם מנגד כמערכת היחסים שבין הנתבעת למוזמינה הסכימה
- 28 הראשונה לכך ש".... הקבלן אחראי במהלך כל תקופת העבודה, לבטיחות האתר
- 29 באחריותו לעמוד בכל דרישות החוק הרלוונטיות" (עמ' 2 להסכם).
- 30

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

- 1 40. בביטויים קמא בפס"ד עטיה הוטלה על המעביד אחריות בשיעור של 60%, על מזמין
2 העבודה אחריות בשיעור של 15% ועל המפיק העליון 25%. מפסה"ד עולה כי אלמלא
3 אחריותו של המפיק בית המשפט קמא היה מטיל על המזמין (טרויהפט), בנוסף
4 לאחריות שהוטלה עליו, גם את אותה אחריות שהטיל על המפיק. (המפיק חויב
5 בדין הן בשל כך שהמילוי בפני המזמין למסור את העבודה למעביד שאינו קבלן רשום
6 והן נוכח כך שלא הבהיר למזמין כי עליו למנות מנהל עבודה). משנקבע כי המזמין
7 הינו מבצע העבודה - נשמע כי חיובים אלו של המפיק היו מוטלים מלכתחילה על
8 המזמין.
- 9
- 10 41. "הנתבע מס' 1 העסיק את הנתבע מס' 3 לצורך ביצוע עבודות שלד הבנין באתר...
11 הוא לא בדק כלל אם הנתבע מס' 3 הוא קבלן רשום. הסכם לביצוע עבודות בנין,
12 שלא ע"י קבלן רשום, נגוע באי חוקיות ורשלנות... מאחר והנתבע מס' 3 איננו קבלן
13 רשום הוא לא היה בעל הכישורים לביצוע עבודות הבניה. יתר ע"כ, משלא הועסק
14 קבלן רשום לביצוע עבודות הבניה, ולא נכח באתר "קבלן ראשי" הרי שיש לראות
15 את מזמין העבודה הוא הנתבע מס' 1, כמבצע הבניה, מכוח תקנה 6 לתקנות
16 הבטיחות, ועליו היתה החובה למנות מנהל עבודה ולדווח על מינויו. משלא פעל כך
17 לא נתנה הזדמנות למפיק על העבודה לבדוק כישוריו של הנתבע מס' 3 לבצע
18 עבודות הבניה במקום. בכך הפר הנתבע מס' 1 חובות סטטוטוריות החלות עליו
19 ועקב הפרת חובות חקוקות תרם לנזקיו של התובע..." (ס' 10.3 לפסה"ד החלקי של
20 ביטויים קמא בשאלת החבות)
- 21
- 22 42. בית המשפט העליון סבר כי כערכאת ערעור אין ניקום שיתערב בקביעותו הנ"ל של
23 בית המשפט קמא בהיותן סבירות. אולם, העיר, "אודה כי יש ממש בטענתו של
24 טרויהפט, לפיה ישנה מידה של בעייתיות בתוצאה לפיה הוא, "האדם הפשוט",
25 אשר ביקש להקים על הקרקע שבבעלותו מבנה לצרכי נגריה, ולשם כך שכר אנשי
26 מקצוע - רווח ואליאס - מוצא עצמו כאחראי בנזיקין לנזקים שנגרמו לאחד
27 העובדים באתר. לכאורה, הטלת אחריות על טרויהפט בנסיבות המקרה אינה עולה
28 בקנה אחד עם אחת המטרות העומדות ביסוד דיני הנזיקין, לפיה יש להטיל
29 אחריות על מי שביכולתו למנוע את הנזק בצורה היעילה ביותר. אלא שמטרה
30 נוספת של דיני הנזיקין היא, בין היתר, מטרה הרתעתית... הטלת אחריות על
31 טרויהפט, בנסיבות המקרה, תהווה תמריץ עבור מזמין העבודה למנות קבלן ראשי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

- 1 אשר יהיה אחראי לעבודת הבנייה בכללותה, ישמש "כתובת" עבור ניזוק
 2 פוטנציאלי וככזה, יפעל לקיום הוראות תקנות הבטיחות בעבודה באופן דקדקני.
 3 קבלן ראשי זה ימנה מנהל עבודה ואף ידאג לביטוח תקף אשר יכסה את הנזקים
 4 העלולים להיגרם במהלך העבודות. היה ומזמין העבודה לא ישכור קבלן ראשי,
 5 יהיה הוא עצמו אחראי לקיים את הוראות תקנות הבטיחות בעבודה, לרבות מינוי
 6 מנהל עבודה והודעה על מינויו, ובכך יגשים את מטרתו של מחוקק המשנה
 7 בהתקינו את התקנות האמורות". (סי' 72 לחוות דעתו של כבוד השופט דנציגר).
 8
 9 43. במקרה שלפנינו, המזמינה אינה בגדר "האדם הפשוט" והיא ניחנה בניסיון בעבודות
 10 מסוג זה. לרשותה עומדים בעלי מיקצוע המועסקים על ידה לרבות בחלקה משפטית,
 11 ומיר סמיט עצמו אשר כי הוא זה שבחר את הנתבעת והתקטר עמה וכי הוא עצמו בעל
 12 ניסיון רב כפי שהעיד על עצמו בחקירתו הנגדית.
 13
 14 44. מנגד, האשם המוסרי של המעביד (הנתבעת) הינו גבוה יותר מזה של המזמינה
 15 בהיותו מעבידתו של התובע וכמי שמוטלות עליה חובות עצמאיות לדאוג לבטיחותם
 16 של עובדיו ולספק להם את הכלים הנדרשים לרבות, חגורת בטיחות. כן יש לזכור כי
 17 במערכת היחסים שבין הנתבעת למזמינה הצהירה הנתבעת כלפי המזמינה כי הינה
 18 אחראית לבטיחות האתר.
 19
 20 45. לסיכום - האור כל האמור לעיל, הנני סבור כי יהא זה נכון כי המזמינה תשפה את
 21 הנתבעת במחצית מהפיצוי שעל האחרונה לשאת בו כלפי התובע.
 22

שיעור הנזק

מבוא

- 27 46. בעת התאונה היה התובע כבן 32 ולדבריו הינו רתך כמקצועו. מדו"ח רציפות בעבודה
 28 ומתיעוד שהוגש על ידו הנתבעת עולה כי התובע החל לעבוד כשכיר בשנת 1987
 29 בהיותו כבן 18. לאחר כ-4 חודשי עבודה נשפט והיה נתון במאסר במשך כ-7 חודשים
 30 עד לחודש יולי 1987. במחצית השנה שלאחר מכן עבד כשכיר ב-3 מקומות שונים
 31 ומתחילת שנת 1988 עד לחודש יוני 1996 נאסר התובע 7 פעמים נוספות לתקופות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

- 1 מאסר שונות שהסתכמו במספר שנים בסה"כ. מחדש ינואר 1996 ועד לחודש מאי
2 1997 התובע כלל לא עבד. מאז חודש יוני 1996 לא היה התובע מאחורי סורג ובריח
3 למעט יום אחד בחודש אוקטובר 2009 לאחר שנעצר, לטענתו, בעקבות קטטה. יאמר
4 כי לדברי התובע הוגש נגדו כתב אישום אולם, הדיון במשפטו טרם הסתיים.
5
6 47. בחודש יוני 1997 החל התובע לעבוד בחברת כוח אדם שספקה שירותים לחברת
7 אינטל בקרית-גת. התובע עבד עד לחודש פברואר 1998 ובשני החודשים האחרונים
8 לעבודתו השתכר כ- 5,750 ₪ ברוטו לחודש נומינאלי. בכל יתרת התקופה שבחודש
9 ינואר 1998 ועד סמוך לקרות התאונה התקיים התובע מהבטחת הכנסה בלבד.
10
11 48. בחקירתו הנגדית הודה התובע כי היה מוכר לסמים ולדבריו נגמל כהן כסי' שנים
12 לפני קרות התאונה. התובע עמד בתוקף על טענתו כי אינו צורך סמים על אף
13 הצהרתו בטופס הגמילה לגמילת נכות כללית שהוגשה למל"ל ביום 22.11.01 בה נכתב
14 "משתמש בסמים כבדים".
15
16 49. איני נותן אמון בטענת התובע כי הצהרה זו לא נרשמה בידיעתו יחד עם זאת, יש
17 להביא בחשבון מחד כי תביעת התובע נדחתה ע"י המל"ל לאחר שלא התייצב לועדות
18 הרפואיות שהיו אמורות לדון בתביעתו ומנגד לרישום בסיכום הבחלה נשוא התביעה
19 (נספח ת' 1 ב' התצהיר התובע) בו נרשם כפרק "הרגלים" "מעשן נוכחי גראס. בעברו
20 שימוש בסמים". יחד עם זאת, הנתבעת לא הרימה את הנטל להוכחת טענתה כי
21 במועד התאונה השתכש התובע בסמים וכי בגין כך אירעה התאונה.
22
23 נכות הרפואית של התובע
24
25 50. מניקום התאונה הועבר התובע לביה"ח אסף הרופא שם אובחנו פגיעות, בין היתר,
26 בקרסול ימין, שורש כף יד שמאל, אגן ועוד. התובע הועבר להמשך אשפוז במחלקה
27 האורתופדית. עיקר פגיעתו של התובע הינה בגין שבר תוך מפרקי בקקנאוס ימין
28 אשר טופל על ידי קיבוע הקרסול במגף גבס. התובע שוחרר כעבור 3 ימים עם
29 הוראות להמשך טיפול רפואי ומנוחה.
30
31 51. בהמשך עבר התובע טיפולי פיזיותרפיה וטיפולים נוספים במשך כסי' חודשים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

1
2 52. הועדה הרפואית במסגרת נכות מעבודה בכל"ל קבעה לתובע נכות זמנית מלאה
3 מינועד התאונה ועד ליום 1.10.02 ומינועד זה ועד ליום 7.4.03 נכות זמנית בשיעור של
4 50%. מינועד זה נקבעה לתובע נכות לצמיתות בשיעור של 20% לפי סעיף 49(2)(א)
5 לתקנות המוסד לביטוח לאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), תשט"ו-1956
6 (להלן "התקנות"). הועדה הפעילה את תקנה 15 במלואה.

7
8 53. התובע הגיש מיטעמו את חוות דעתו של ד"ר משה לוינקופף אשר קבע כי נותרה
9 לתובע נכות לצמיתות כפי שקבעה הועדה הרפואית בכל"ל בגין הסבר שנגרם
10 בקרסול. בפני המומחה התלונן התובע "... על כאב בעקב ימין בעטיו הינו מתקשה
11 בהליכה, עמידה ועליה או ירידת מדרגות".

12
13 54. ד"ר לוינקופף מציא "... בבדיקת קרסול ועקב ימין קיימת הרחבת העקב, נפיחות
14 דיפוזית נוקשה סביב הקרסול והעקב, הגבלה בטווח תנועות הקרסול והעדר תנועה
15 במפרק הסובטלרי. בצילומי הרנטגן של קרסול ועקב ימין מודגם שבר תוך מפרקי
16 של הקלקנאוס אשר התחבר תוך עיוות של הקלקנאוס, השטחת הזוית על שם
17 בלר...". ד"ר לוינקופף הפעיל את תקנה 15 במלואה.

18
19 55. התובע נבדק מיטעם הנתבעות על ידי ד"ר סלטי שסבר אף הוא כי נותרה לתובע נכות
20 לצמיתות בשיעור של 20%. ד"ר סלטי לא התייחס לשאלה האם יש מקום להפעיל
21 את תקנה 15.

22
23 56. לאור האמור לעיל, נכותו הרפואית של התובע הינה בשיעור של 20%.

הנכות התפקודית

24
25
26
27 57. לדעת התובע יש להעמיד את נכותו התפקודית על 50% בעוד אשר לטענת הנתבעות
28 נכותו התפקודית כחותה מינכותו הרפואית.

29

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

- 1 58. כאמור, התובע הינו עובד כפיים. עסקינן בנכות בקרסול המפריעה ומגבילה ביצוע
2 עבודות כפיים, לרבות עבודה המתבצעת מרבית הזמן בעמידה. בחודש אוגוסט 2005
3 הופנה התובע על ידי אגף השיקום במל"ל ל"המרכז לאבחון, הכשרה ושיקום מקצועי
4 אשקלון". התובע עבר אבחון תעסוקתי במשך למעלה מחודשיים ימים. במהלך
5 האבחון נמצא כי התובע בעל יכולות טכניות בהתאם למוצוץ ובכל הנוגע ליכולות
6 חשיבה, כושר ביטוי, הבנת הוראות -נמצא ברמה הפחותה בשתי דרגות מהמוצוץ.
7
8 59. כן אובחנו במהלך השיקום נטיות להתנהגות תוקפנית במוצוץ לחץ חברתיים, קושי
9 בקבלת מרות וביקורת ואי יציבות ביכולת ההתמדה והריכוז. בתום האבחון ביקש
10 התובע לבחון אפשרות לימוד נהיגה ועבודה כנהג הסעות אוס, חזר בו מיד לאחר
11 מכך, יובהר כי התובע אינו מותיק ומעולם לא החזיק ברישיון נהיגה.
12
13 60. התובע החל לעבוד אצל הנתבעת ימים ספורים לפני פרוץ התאונה. הצדדים היו
14 חלוקים בדבר גובה שכר שהוסכם בין הצדדים. המל"ל שילם לתובע דמי פגיעה
15 וגמלאות על בסיס שכר של כ-2,600 ₪ לחודש נומינאלי.
16
17 61. התובע הגיש כנגד הנתבעת תביעה להלנת שכר שכן טענתו שולם לו שכר נמוך מזה
18 שהוסכם בניהם. בית הדין האזורי לעבודה שדן בתביעה נתן פסייד על דרך הפשרה בו
19 קבל בחלקה את תביעת התובע. בעקבות זאת עודכן בסיס השכר ע"י המל"ל והועמד
20 על כ-4,860 ₪ ברוטו נומינאלי.
21
22 62. התובע עותר לפסיקת פיצוי על בסיס השכר הממוצע במשך בעוד שלדעת הנתבעות
23 יש לחשב את הפיצוי על בסיס שכר השווה לכל היותר לשכר המינימום במשק.
24
25 63. הנני סבור כי אין בסיס לטענת התובע גם אם התובע הדל לצרוך סמים – עברו
26 התעסוקתי הינו דל ביותר ואין בשכר שאמור היה להשתכר אצל הנתבעת כדי לשקף
27 את פוטנציאל שכרו במעל ולאורך זמן.
28
29 64. לאור האמור לעיל, הנני סבור כי יש לחשב את שכרו של התובע ממועד התאונה
30 ולמשך כששה חודשים על בסיס השכר שהתובע אמור היה להשתכר מעבודתו אצל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

- 1 הנתבעת- 4,860 ₪ נומינאלי וזאת בהנחה כי התובע היה מתמיד לעבוד אצל הנתבעת
2 לתקופת זמן זו. מתום אותו מועד (7.4.03) ועד למועד פסה"ד יועמד השכר על 3,500
3 ₪ ברוטו נומינאלי נכון למועד הנ"ל ועד למועד פסה"ד. שכר זה מושקף את תקופות
4 הבטלה של התובע אלמלא התאונה.
5
6 65. בסיס השכר העתידי יועמד על סך של 4,000 ₪ לפי ערכו נכון למועד פסה"ד. שכר זה
7 מושקף את תקופות הבטלה של התובע אלמלא התאונה.
8
9 66. לאור האמור לעיל, מצאתי לקבוע כי נכות התפקודית של התובע הוגה בשיעור של
10 30%.
11
12 **הפסד השתכרות**
13
14 67. כאמור, התובע לא היה כשיר לכל עבודה ממועד התאונה ועד ליום 1.10.02 וממועד
15 זה נקבעה לו נכות זמנית בשיעור של 50% לתקופה של כ-6 חודשים נוספים. התובע
16 לא שב למעגל העבודה וכ-3 שנים לאחר קרות התאונה עבר אבחון לצורך בחינת
17 שיקומו הניקצווי.
18
19 68. הנני סבור כי בתקופה בה נקבעה לתובע נכות זמנית בשיעור של 50% התובע לא היה
20 כשיר לכל עבודה וכי בגינה יש לפסוק לתובע הפסד שכר מלא. בגין התקופה שמועד
21 התאונה ועד ליום 7.4.03 הנני פוסק לתובע פיצוי בסך של 4,860 ₪ לחודש בצירוף
22 הפרשי הצמדה ממועד התאונה וריבית ממחצית התקופה בסך של 15,117 ₪ וסה"כ
23 הפיצוי בגין כל תקופה זו הינו 44,217 ₪.
24
25 69. הנני סבור כי התובע יכול היה לשוב למעגל העבודה בתום תקופת אי הכושר הזמנית
26 דהיינו ביום 7.4.03.
27
28 70. בגין התקופה שמיום 7.4.03 ועד ליום 28.2.10, על בסיס הפסד בשיעור של 30%
29 מוחסך של 3,500 ₪ לחודש בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום 7.4.03 וריבית

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

- 1 מימחצית התקופה בסך של 953 ₪ לחודש (סה"כ כ-83 חודשים) הנני פוסק לתובע
 2 פיצוי בסך של 110,546 ₪.
 3
 4 71. משלא פסקתי הפסד שכר מלא בגין תקופת השיקום הקצרה שעבר התובע – אין
 5 מקום לנכות את דמי השיקום.
 6
 7 72. לסיכום – סה"כ הפיצוי בגין הפסד השתכרות מלא וחלקי לעבר – 154,763 ₪.

הפסד כושר השתכרות לעתיד

- 8
 9
 10
 11 73. במועד פסק הדין התובע הינו כבן 41 ועד לגיל 67 נותרו לו 26 שנות עבודה. על בסיס
 12 שכר של 4,000 ₪ ונכות תפקודית בשיעור של 30% הנני פוסק לתובע פיצוי בסך של
 13 265,000 ₪ במעוגל.

נזק לא ממוני

- 14
 15
 16
 17 74. בהתחשב במהות הפגיעה, תקופת ההחלמה הארוכה יחסית והשלכות הנכות על
 18 איכות חייו של התובע הנני סבור כי פיצוי בסך של 60,000 ₪ לפי ערכו נכון למועד
 19 התאונה הינו פיצוי ראוי בנסיבות.
 20
 21 75. לסכום זה יש להוסיף הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד התאונה ועד למועד פסק
 22 הדין בסך של 32,757 ₪ וסה"כ הפיצוי בפריט זה 92,757 ₪.

הוצאות נסיעה מוגברות

- 23
 24
 25
 26 76. כאמור, התובע הגיש כראיה מטעמו את חוות דעתו של מר משה קצין שאמד את
 27 הוצאות השימוש וההחזקה ברכב ולחילופין הוצאות נסיעה במוניות. מר קצין אמד
 28 את הוצאות הנסיעה החודשיות במוניות ב-2,235 ₪ לחודש בהיקף נסיעות חודשיות
 29 של כ-500 ק"מ. הנתבעות והצדדים השלישיים הגישו כראיה מטעמם את חוות דעתו
 30 של מר בועז מוגילבקין וזאת מבלי לגרוע מטענתן כי אין מקום לפסיקת פיצוי בפריט

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

- 1 נזק זה. המיומחה מטעם הנתבעות התייחס לעלות השימוש ברכב בלבד. חוות הדעת
2 הוגשו מבלי שהמומחים נדרשו לחקירה.
3
- 4 77. איני סבור כי יש בסיס לתביעת התובע בגין רכישת והחזקת רכב הן מהטעם כי נכותו
5 אינה מצדיקה זאת והן מהטעם כי אינו מחזיק ברושיון נהיגה. יובהר כי טענת התובע
6 בדבר הצורך ברכישת מכונית לא נתמכה בחוות דעת רפואית.
7
- 8 78. איני סבור כי היה מקום להגשת חוות הדעת ככל שהדבר נוגע לרכישת רכב. באשר
9 להוצאות נסיעה במוניות - הנני סבור כי התובע אכן מוגבל בהליכה למרחקים וכי
10 ברבות השנים משקל מגבלותיו יתך ויגבר. הנני סבור כי התובע אכן נדרש להוצאות
11 נסיעה מוגברות אשר מרביתן יכולה להתבצע באוטובוס ולא דווקא במונית.
12
- 13 79. לאור האמור בעיל. מצאתי כי יהא זה נכון לפסוק לתובע על דרך של אומדנה פיצוי
14 בסך של 35,000 ₪ בגין הוצאות נסיעה מוגברות לעבר ולעתיד.
15
- 16 עזרת הזולת לעבר ולעתיד
17
- 18 80. סבירה בעיני טענת התובע כי בתקופה שלאחר התאונה נזקק לעזרה מוגברת של
19 קרוביו בגין מגבלותיו. כאשר לעזרת הזולת לעתיד - איני סבור כי התובע נזקק היום
20 לעזרת צד שלישי, אולם יש להניח כי בהגיעו לגיל זקנה יזקק לעזרה מוגברת של
21 הזולת בעבר לעזרה לה היה נזקק אלמלא התאונה. יש להביא בחשבון כי התובע הינו
22 רווק.
23
- 24 81. מצאתי כי יהא זה נכון הפסוק לתובע על דרך של אומדנה פיצוי בסך של 35,000 ₪.
25
- 26 הוצאות רפואיות לעבר
27
- 28 82. סביר בעיניי כי נגרמו לתובע הוצאות רפואיות. אומנם, המליץ אמור לכסות הוצאות
29 אלו, אולם בתוך עמי אני יושב וידוע כי המליץ אינו מכסה בפועל את כל ההוצאות
30 ועל כן הנני פוסק לתובע בפריט זה פיצוי בסך של 2,500 ₪ לפי ערכו נכון למועד
31 פסה"ד

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

סיכום

83. להלן סיכום הפיצוי:

הפסד השתכרות לעבר –	₪ 154,763
הפסד השתכרות לעתיד -	₪ 265,000
נוק לא ממוני -	₪ 92,757
הוצאות נסיעה -	₪ 35,000
עזרת הזולת -	₪ 35,000
<u>הוצאות רפואיות לעבר -</u>	<u>₪ 2,500</u>
סה"כ	₪ 585,020

תגמולי המל"ל

84. בהתאם לחוות דעתו העדכנית מיום 2.2.10 של האקטואר גד שפירא מטעם הנתבעות והצדדים שהקישורים תגמולי המל"ל ששולמו וישולמו לתובע בגין התאונה מסתכמים בסך של **₪ 396,532** ויש לנכותם מהפיצוי.

85. מגדל אינה חולקת על חבותה לפיצוי התובע על פי פוליסת מגדל ככל שהדבר נוגע לחבותה הנוזקית של הנתבעת כלפי התובע ומיטעם זה עליה לשאת, ביחד ולחוד, עם הנתבעת, בכל חיובי האחרונה כלפי התובע. חיוב זה הינו מכח פרק חבות מעבידים בפוליסת מגדל.

סוף דבר ביחס לתביעת התובע

86. אשר על כן, הנני מחייב את הנתבעות 1 ו-2, ביחד ולחוד, לשלם לתובע את הסך של **₪ 188,488** בצירוף שכ"ט עו"ד בשיעור של 20% בתוספת מע"מ. סכום זה יישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד נסתייג ועד למועד התשלום המלא בפועל. בנוסף, תישאנה הנתבעות, ביחד ולחוד, בהוצאות ויציאות המשפט של התובע לרבות, הוצאות בגין חוות דעת המומחה הרפואי, ביחצית בלבד משכרו של מר קצין

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

- 1 ואגרת בית משפט כל הוצאה תישא הפרשי הצמדה וריבית ממועד כל הוצאה ועד
2 לתשלום המלא כפועל
- 3
- 4 האם הכשרת הישוב חברה לביטוח חבה בפיצוי בגין חיובה של המזמינה ו/או
5 הנתבעת, האם עסקינן בביטוח כפל והאם מגדל חבה בפיצוי בגין ביטוח כפל
6
- 7 87. הנתבעת ומגדל מצד אחד והמזמינה והכשרת הישוב חברה לביטוח מהצד האחר
8 חלוקות בשאלות כדלקמן ביחס לפוליסת הכשרת הישוב ופוליסת מגדל
- 9 • האם פוליסת הכשרת הישוב מכסה את חבותה של המזמינה ואם כן איזו
10 מהן: פוליסת חבות מעבידים, צד שלישי או כל הסיכונים קבילים.
- 11 • האם פוליסת הכשרת הישוב מכסה את חבותה של הנתבעת ואם כן איזו
12 מהן.
- 13 • מהם סכומי הביטוח הרלוונטיים לצורך ביטוח הכפל בשתי הפוליסות.
- 14 • האם פוליסת מגדל מכסה את חבותה של המזמינה.
- 15 • האם עסקינן בביטוח כפל ביחד עפ"י פוליסת הכשרת הישוב ביחס למזמינה.
- 16 • האם עסקינן בביטוח כפל ביחס לנתבעת.

17
18 אדון להקן בטענות הצדדים.

ההודעה לצד שלישי

טענות מגדל

- 23 88. לטענת מגדל והנתבעת, האחרונה מבוטחת בפוליסת הכשרת הישוב בעוד אשר
24 הכשרת הישוב חברה לביטוח חובה חוקקת על כך
- 25
- 26 89. לטענת מגדל בסיכומיה, המבוטחים בפוליסת הכשרת הישוב הינם חברות
27 ששמותיהן מפורטים בפוליסה וככוכים לתנאי היועץ אורלנד לפי תנאי היועץ קיים
28 כיסוי ביטוחי לקבלני משנה וכן ד"ר... חברות בת ו/או חברות שלובות...". המזמינה
29 הינה חברת בת של הכשרת הישוב בעיני הנתבעת הינה קבלן משנה של המזמינה
30 ובושכך הן המזמינה והן הנתבעת מבוטחות בפוליסת הכשרת הישוב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

1
2 90. מוסיפה וטוענת בגדל כי כלפי המזכירה התובעת הינו צד שלישי ואינו עובדה ועל כן
3 הלה פוליסת צד שלישי של הכשרת הישוב. לחיזוקין, קיים כיסוי לקבלני משנה על פי
4 תנאי היועץ אורלנד החלים על חברות מעבידים, כל הסיכונים קבלנים וצד שלישי.

טענות הכשרת הישוב

5
6
7
8 91. לטענת הכשרת הישוב חברה לביטוח בסיכומיה, פוליסת הכשרת הישוב "... הינה
9 פוליסה צד ג' שבמסגרת הרשימה צוין כי היא כפופה לתנאים של היועץ אורלנד.
10 המדובר בתנאים כלליים המתייחסים למס' סוגי פוליסות ולצורך פוליסה זו צד ג'
11 יש להתייחס לתנאים הכלליים של פוליסה זו צד ג' בלבד ובטח שלא לתנאים
12 הכלליים של פוליסת חברות מעבידים /או עבודות קבלניות. הפוליסה היא פוליסת
13 צד ג' בלבד והתנאים הכלליים המתייחסים אליה אינם התנאים הכלליים של צד
14 ג'.

15 לכן באם קיימת לכאורה הרחבה בפוליסת חברות מעבידים או קבלנים הרי שהם לא
16 רלבנטיות ומנומילא לא צורפה הרשימה של פוליסות אלו כדי להוכיח באם בכלל היו
17 פוליסות בתקופה הרלבנטית נשוא התביעה ביחס לתאונה הנדונה.

18 יובהר כי התנאים הכלליים אינם ספציפית לאותה שנה בה הוצאה פוליסת צד ג'
19 אולם אין חולק כי בקשר לפוליסת צד ג' התנאים הכלליים חלים אך ורק לנושא
20 פוליסת צד ג'.

21 מעיון בתנאים הכלליים של יועץ אורלנד בפרק חברות צד ג' עולה כי לא קיים כפל
22 ביטוח. מפנה לסעיף 6 להרחבות יסעיף 9. סעיף 6 להרחבות קובע כי הפוליסה
23 מורחבת לכסית את האחריות החוקית של המבוטחים בקשר עם עבודות המבוצעות
24 עבורם על ידי קבלני משנה... בודאי שמסעיף זה לא עלה כל הרחבה לכסות אחריות
25 של קבלני משנה.

26 כן מפנה לסעיף 9 להרחבות שם ציין כי הפוליסה מורחבת לכסות את חברותי של
27 המבוטח כלפי צד ג' בקשר לעבודות בנייה או הרחבה ושוב מדובר על חברותי של
28 המבוטח בלבד.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

- 1 עוד יצוין כי בתנאים הכלליים שהצדדים השלישיים רצו לבטח הורחב באופן מפורט
- 2 בתנאים אלה שמות המבוטח (ראה למשל, סעיף 14 להרחבות שם כתוב כי המבוטח
- 3 מורחב לכלול גם את בזק), כך שאם הייתה קיימת הרחבה כלשהי כלפי קבלני
- 4 משנה או בודאי כלפי פרץ קומפרסור אזי זה היה בא לידי ביטוי ב"רחל בתך
- 5 הקטנה" במסגרת התנאים הכלליים.
- 6 זאת ועוד, ברשימה של הפוליסה שהיא המחייבת לצורך קביעת שם המבוטח לא
- 7 נכללים קבלני משנה.
- 8 למען הזהירות בלבד ואם בית משפט יסבור כי קיים כפל ביטוח לטובת הנתבעות
- 9 בהתאם לפוליסה שהוצאה על ידי צד ג' 2 הרי היחס של הפוליסות הנכון הוא
- 10 חמישה מליון בהכשרת היישוב ראה פוליסת בסיס ולא פוליסת רובד כנטען על ידי
- 11 חברתי כך גם במגדל כך שהיחסים הם 1:1. (עמ'... לפרוטוקול)

דיון

- 12
- 13 92. פוליסת צד שלישי של הכשרת היישוב לא חלה בביטוח כפל מהטעמים שנטענו על ידי
- 14 באי כוחה באשר לסי 6 ו- 9 להרחבות מהם עולה בבירור כי הפוליסה חלה ביחס
- 15 לתביעתו של נכגע שאינו עובד של מי מיוחדים המבוטח (בין היתר המזמינה
- 16 והנתבעת). משהתובע הינו עובדה של הנתבעת- פוליסת צד שלישי לא חלה עליה.
- 17
- 18 93. הפוליסה הרלוונטית בגינה יש להפעיל את ביטוח הכפל בין מגדל להכשרת היישוב
- 19 חברה לביטוח הינה פוליסת חבות מעבידים של הכשרת היישוב שהנתבעת נמנית על
- 20 מבוטחיה. משהתובע הינו עובד הנתבעת - חלה פוליסת חבות מעבידים ולא פוליסת
- 21 צד שלישי.
- 22
- 23 94. באשר לטענות הכשרת היישוב חברה לביטוח כי לא צורפה הרשימה של פוליסות
- 24 חבות מעבידים - מוטב היה כי טענה זו לא היתה נטענת. הכשרת היישוב עשתה כל
- 25 שלאק ידה על מנת לא להמציא לבי"כ הנתבעות את פוליסת הכשרת היישוב וזו נאלצה
- 26 לפנות פעמים רבות לבי"כ המזמינה בדרישה להמציאן ומשלא נענתה נאלצה לפנות
- 27 מסי פעמים לבית המשפט ואף בסמוך לפני שביעת הראיות לשוב ולתקן את הודעתה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

- 1 לצד שלישי. לשם כך, נאלץ בית המשפט, בין היתר, לקיים שני דיונים שנקבעו
2 במיוחד בפגרת בית המשפט (16.8.09 ו-17.8.09).
- 3
- 4 95. רק בעקבות זאת המציאה המזמינה, במצורף למכתב בא כוחה מיום 12.8.09 שנשלח
5 לב"ב הנתבעת ולבית המשפט, את "הרשימות לפוליסות המבוקשות" תוך שבא
6 כוחה מודיע כי הונה "פועלת לאיתור הוראות היועץ אורלנד..." שאכן הומצאו
7 באותו אופן ביום 16.8.09. ביום 16.8.09 הצהירה ב"כ הכשרת הישוב חברה לביטוח
8 לפרוטוקול הדיון כי המפרט שהמציאה במצורף למכתבה מיום 16.8.09 הוא המפרט
9 הרלוונטי. ברור היה מההצהרה, כי הכשרת הישוב המציאה את כל הנדרש ועל כן
10 הינה מנועה מלטעון עתה אחרת. יתרה מכך, בתיעוד שהומצא נאמר: "רשימה -
11 מפרט לביטוח חבות מעבידים" – משמע כי הרשימה והמפרט חד הם.
- 12
- 13 96. בעקבות הגשת התיעוד הנייה תיקנו הנתבעות פעם נוספת את הודעתן לצד שלישי על
14 ידי צרופה של הכשרת הישוב חברה לביטוח בעיניו כצד שלישי נוסף ובעילה של
15 ביטוח כפל.
- 16
- 17 97. לאור האמור לעיל, מנועה הכשרת הישוב חברה לביטוח מלטעון כי פוליסה כלשהי
18 או חלק ממנה, לא הוגש
- 19
- 20 98. סכום הביטוח למקרה בפוליסת חבות מעבידים של מגדל הינו 1,000,000 דולר בעוד
21 שסכום הביטוח למקרה בפוליסת הכשרת הישוב (חבות מעבידים) הינו 10,000,000
22 דולר וסך הכל סכום הביטוח 11,000,000 דולר משמע יחס של 11:1 (טענת ב"כ
23 הכשרת בסיכומיה כי סכום הביטוח בפוליסת מגדל למקרה הינו 5,000,000 \$ ולא
24 1,000,000 \$ אינה נכונה שכן עסקינן בסכום לתובע אל מול סכום למקרה).
- 25
- 26 **כיצד יש ליישם את ביטוח הכפל והשיפוי**
- 27
- 28 99. כאמור, מצאתי כי במויטור הנוזקי על המזמינה לשפות את הנתבעת ומגדל בגין
29 מחצית מהסכום בו חיובו האחרונות כלפי התובע. על כן, הנני מחייב את הצדדים
30 השלישיים, ביחד ולחוד, להשיב לנתבעות מחצית מכל סכום שחיובו לשלם לתובע.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

- 1 חיוב המזמינה הינו מכוח חבותה הנוקית וחייב הכשרת הישוב חברה לביטוח הינו
2
3
4 100. הסכום שנתר לתבעות לשלם מכיסן (למעשה מכיסה של מגדל) הינו מחצית
5 הסכום שחויבו לשלם לתובע. בגין מחצית זו יש ליישם את כללי כפל ביטוח בין
6 פוליסת חבות מעבידים של הנתבעת במגדל לבין פוליסת חבות מעבידים של הנתבעת
7 בהכשרת הישוב.
8
9 101. היחס בין פוליסת חבות מעבידים של מגדל ביחס להכשרת הישוב הינו 10-1.
10 משמע, בגין המחצית השניה שנתרה לתשלום לאחר השיפוי בעילה הנוקית -
11 הכשרת הישוב חברה לביטוח תשיב למגדל עשר חלקי אחד עשר (90.09%) ממחצית
12 יתרת מלוא התשלום שעל מגדל לשלם לתובע.
13
14 102. התוצאה הסופית והמעשית הינה שבסופו של יום על הכשרת הישוב חברה
15 לביטוח לשאת כ- 95.45% (+45.45%-50%) מכל תשלום שהתובע זכאי לקבלו ועל
16 הנתבעת ומגדל לשאת כיתרה בסך השווה ל- 54.45%.
17
18 103. בנוסף, לעיל תשאנה הכשרת הישוב והמזמינה בהוצאות המשפט של הנתבעת בגין
19 ההודעה לצד שלישי לרבות אגרת ההודעה וכן שכ"ט עו"ד בשיעור של 20% בתוספת
20 מע"מ ב- 94.5% מהסכום הכולל שעל הנתבעות לשלם לתובע (לרבות שכה"ט
21 וההוצאות שעל הנתבעות לשלם לתובע).
22
23 104. ההוצאות שלעיל מביאות בחשבון, כפי שהובהר על ידי במהלך הדיון, את
24 התנהלות הצדדים השלישיים לכל אורך הדיון, כעניין של מדיניות. אינו נוהג לפסוק
25 הוצאות במהלך הליכי הביניים, שכן לדעתי יש בפסיקתן באותו שלב כדי ליצור
26 בתחים בין ב"ב בעלי הדין והצדדים עצמם ולהקשות על ניהול ההליכים. יחד עם
27 זאת, כעניין של מדיניות הנני נוהג להביאן בחשבון בסיומו של הליך.
28
29 105. למען הסר ספק, מובהר כי היה ונפלה שגגה במסקנתי בדבר חיובה של הכשרת
30 הישוב חברה לביטוח כלפי מגדל, בגין ביטוח הכפל, כי אז על הכשרת הישוב חברה
31 לביטוח והמזמינה, ביחד ולחוד, לשפות את הנתבעות בגין העילה הנוקית במחצית

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

1 מכל תשלום שחויבו כלפי התובע ובתוספת הוצאות המשפט של הנתבעות בגין
2 ההודעה לצד שלישי וכן שכ"ט עו"ד בשיעור של 20% בתוספת מע"מ בגין כל סכום
3 שעל הצדדים השלישיים לשלם לנתבעות

4

5

ההודעה לצד רביעי

6

7

טענות הכשרת היישוב

8

9 106. לטענת הכשרת היישוב הברה לביטוח, המבוטחים בפרק חנות כלפי צד שלישי
10 בפוליסת מגדל הינס: "פרץ קומפרסורים בע"מ (הנתבעת - ה.ג.) ... ואו הכשרת
11 היישוב בע"מ" (דף 4 לרשימה).

12

13 107. לטענת הכשרת היישוב בסיכומיה " ... באשר לנושא ביטוח כפל - הצד השלישי
14 יטען כי הפוליסה של מגדל, נתבעת 2 מכסה את האחריות של צדדי ג'. המדובר
15 בפוליסה עבודה קבלניות הצהרתית שבמסגרתה הוצהר, בין היתר, ברשימת
16 עבודות מבוטחות פירוק מבנה מבפנים בשופ-אין ראשל"צ עבור הכשרת היישוב
17 בע"מ.

18 אשר לשם המבוטח המלא - הרי שצוין מפורשות כי הוא כולל את פרץ קומפרסים
19 בע"מ ואו את הכשרת היישוב בע"מ.

20 אין ספק ולא יכול להיות ספק כי הייתה כוונה וכך גם נעשה בפועל לבטח את צדדי
21 ג' וכי מדובר בפוליסה הכוללת הרחבה של הצדדים השלישיים.

22 גם מר פרץ וגם מר סמיט הסבירו כי העבודה בוצעה עבור הכשרת היישוב בע"מ
23 ולכן קיים כפל לטובת צדדי ג' (עמודים 57-58 לפרוטוקול ישיבת יום 4.2.10).

24

טענות מגדל

25 108. לטענת מגדל בסיכומיה " ... באשר לטענת צד ג' על קיומו של כפל ביטוח אצל צד
26 ד', מגדל - אני סבורה כי לאור הצהרות ב"כ צד ג' כשהייתה עוד הכשרת היישוב
27 בע"מ לפיה לא קיימת אישיות משפטית שכזאת ולא קיימת פוליסה ולאור העובדה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

1 כי נאלצנו לתקן את הודעת צד ג' כנגד ה.ה. משקיעים בע"מ הרי שלא קיים כפל
2 ביטוח אצל מגדל ואסביר.

3 על פי תוספת שהוצאה על ידי מגדל קיים כיסוי ביטוחי להכשרת הישוב בע"מ ולא
4 לה.ה. משקיעים בע"מ ומאחר ונטען על ידי ב"כ צד ג' שלא קיימת אישיות
5 משפטית כזו אינם יכולים לבוא היום ולטעון על כפל ביטוח על פי הפוליסה של
6 מגדל.

7 בהתנהלות חברת ביטוח צריך שיהיה תום לב ולא יתכן שיגוררו אותנו להליך ארוך
8 ויכחישו קיומה של חברה קיימת ויצריכו אותנו בתיקון כתבי טענות ויבקשו ליהנות
9 מכפל ביטוח.

10 כפי שהעיד מר סניט ה.ה. משקיעים בע"מ היא חברת בת של חב' הכשרת היישוב
11 בע"מ ולכן כלולה בפוליסה שהוגשה על ידנו של הכשרת היישוב. (עמוד 54
12 לפרוטוקול ישיבת יום 10.2.10).

13 דיון

14 109. מהטעמים הנטענים על ידי מגדל ובשל השתק שיפוטי - המזמינה והכשרת הישוב
15 חברה לביטוח מנועות מלטעון כי המזמינה מבוטחת בפוליסת מגדל. המזמינה
16 והכשרת הישוב עמדו בתוקף על טענתן. כפי שבאה לידי ביטוי בהודעות ובבקשות
17 שהגישו לרבות בישיבות הדם המשפט, כי עסקינן בגופים נפרדים משפטית וכי מגדל
18 והנתבעת הגישו הודעות לצד שלישי שגויות וחסרות בסיס. נוכח כך, נאלצו מגדל
19 והנתבעת להגיש הודעות מתוקנות לצדדים שלישיים תוך שהן מגישות הודעה לצד
20 שלישי כנגד המזמינה והכשרת הישוב חברה לביטוח.

21
22 110. קצרה היריעה מלפרט את טענות ומצגות הצדדים השלישיים, כגון גם הכשרת
23 הישוב בע"מ כפי שהועלו במסגרת ההליכים המקדמיים והעולים כדי השתק שיפוטי.
24 אסתפק בהכנייה להודעות ולפרוטוקולי הדיון המדברים בעד עצמם, לרבות תגובת
25 הכשרת הישוב בע"מ שהוגשה ביום 24.6.08 והמדברת בעד עצמה.

26
27 111. משההודעה לצד שלישי הוגשה כנגד המזמינה ולא כנגד הכשרת הישוב בע"מ
28 ומשהראשונה ולא האחרונה היא זו שהזמינה את עבודות ההריסה מהנתבעת – אין

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

21 פברואר 2010

ת"א 40829-06 ליברטי ואח' נ' פרץ קומפרסורים בע"מ ואח'

1 כה נפקות לעובדה כי הכשרת הישוב בעימי נכללת במסגרת המבוטחים בפוליסת
 2 מגדל. יתרה מכך, הכשרת הישוב בעימי נתבעה בהודעה המקורית לצד שלישי
 3 שהגישו הנתבעות כנגדה והיא נמחקה בעקבות טענותיה של הראשונה כי לא קיימת
 4 חברה שכוז כלום יעלה על הדעת שיש לאפשר להכשרת הישוב להעלות טענות
 5 העוכדות בסתירה מוחלטת וחזיתית לטענות עובדתיות שטענה בעבר ואשר הביאו
 6 למחיקתה כצד להודעה עתה, משטענותיהן הקודמות אינן מתיישבות עם עתירתן
 7 כלפי מגדל נטענות הראשונה בסיכומיהן טענות הפוכות.
 8
 9 112- לאור האמור לעיל, ההודעה לצד רביעי ששלחו הכשרת הישוב חברה לביטוח
 10 והמוזכר כנגד מגדל בעילה הביטוחית בגין ביטוח המזמינה ולחילופין ביטוח כפל
 11 נדחית. הנני מחייב את שולחות ההודעה לצד רביעי לשלם למגדל הוצאות משפט
 12 ושכ"ט עו"ד בגין העילה הביטוחית בסך של 15,000 ₪ בתוספת מעימי וזאת בנוסף
 13 להוצאות שהוטלו עליהן בגין ההודעה לצד שלישי שהוגשה כנגדן. כן תשאנה באגרת
 14 בית המשפט בגין ההודעה לצד רביעי.
 15 באשר לעילה הנזיקית- זו נדונה במסגרת ההודעה לצד שלישי ועל כן מלכתחילה לא
 16 היה מקום להגשתה.

17
 18
 19 ניתן היום, יז אדר תשי"ע, 21 פברואר 2010, בהעדר הצדדים.
 20

יחזקאל הראל, שופט

21
 22
 23
 24
 25
 26